

'Geen lekkerder gevoel dan dat bij jouw een

Reinder z'n Westerketiers

De pauw op het erf maakt zich mooi voor de naderende bezoeker. De veelkleurig uitgewaaierde staart wuift, zijn baas (in een rood hes) steekt de rechterhand uit. Beide bewoners van boerderij 'Crangeweer' (aan de smalle Hogelandster binnenweg van Stedum naar Bedum) produceren er een geluid van welkom bij. Reinder Willem Hiemstra's spontane lach zal nòg verscheidene malen klinken, tijdens een gesprek in de keuken. Voor de dichter het dagelijkse verblijf ten behoeve van het uit-werken van door hem verzamelde trefwoorden op het thema, dat hem op dat moment bezig houdt.

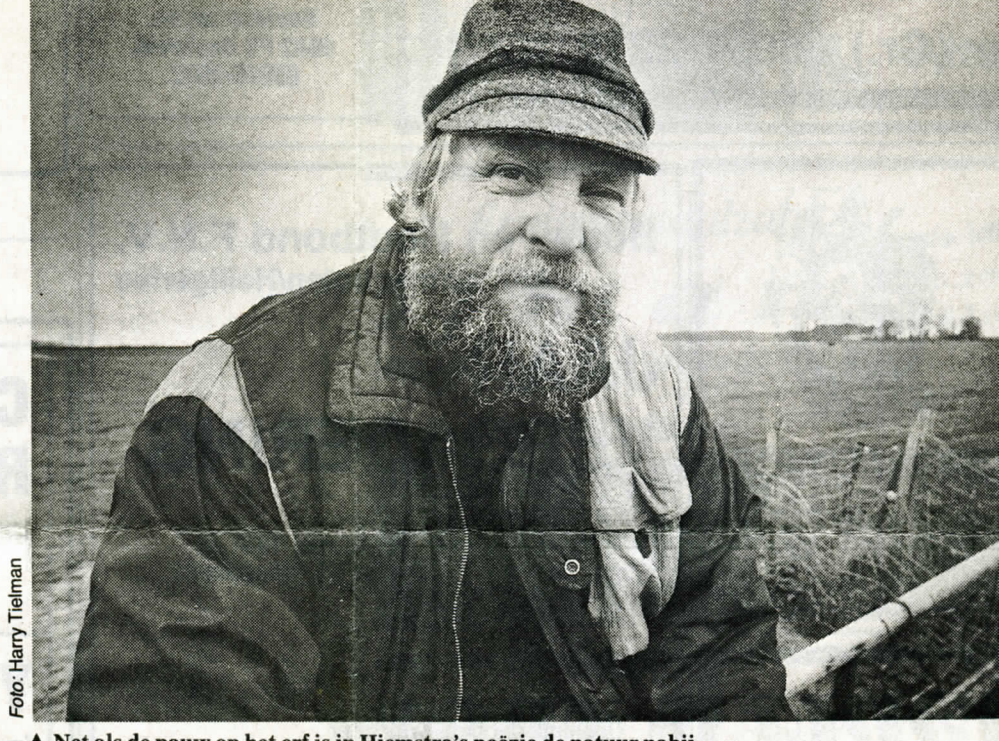

Foto: Harry Tielman

▲ Net als de pauw op het erf is in Hiemstra's poëzie de natuur nabij.

Als ik 's morgens mijn werk klaar heb, mijn dieren gevoerd en iedereen is weg naar school" - de vrouw (gymnastieklerares), de zoon en een dochter naar 'Stad', de tweede dochter naar Stedum - „dan is het rustig thuis. Dan zet ik koffie en dan ga ik er een uur bij zitten". De vogel buiten laat zich niet onbetuigd, als luisterde hij mée. Welhaast illustratief voor de situatie: Hiemstra, zo trots als een pauw op het uitkomen van zijn eerste bundel gedichten 'Votspuulde sluzen'. Helemáál, omdat ze verschijnen in zijn moudertoal, die van een 'minderheid': het Westerketiers.

Door **Johan Poppen**

Net zo nabij als de pauw op het erf is in

Hiemstra's poëzie de natuur. Het dóet hem iets: alles wat rondom groeit, bloeit en... loeit. Mijn spontane variant op dat gezegde na het zien van het gedicht 'Clara 5' op bladzijde 37. „Ha! Die dikke bol.. Hest die prent sien?" Riena Bruyn (een goede vriendin van de familie)

illustreerde voor de bundel in aquarel-grijs onder andere een Groninger blaarkop. Reinder zegt daarvan als boer altijd al een liefhebber te zijn geweest. In 'Clara 5' tekent hij dichtertlijk „vee wat in de verdrukking is gekomen, wat gien mens mos. Het stiet tussen de hekken ien. Zieste?" Gretig: „Mot ik die veurlezen?"

Buiten roept de pauw luid 'ja'. *Wat had er trouwer blik in de ogen, wat was der mooier, makkerder, was dat ons swaarde bloarkop niet?* Clara wordt geïdealiseerd met *een huid zo zacht as leer, melk witter as snij...* Daar blijft het niet bij. Wie anders dan zij had *de botter gelderder?* Haar *kees op stuut* smaakte *lekkerder* dan wat ook. „Ter eerbetoon aan t Grunneger bloarkopvee. Ha!" lacht Reinder. Waarom gebruikt hij woorden als *makkerder*, *gelderder* (geler dan geel dus), *lekkerder?* Dichtertlijke vrijheid? „Ha! Da's kiendertoal, hè. So seiden wij dat vroeger".

Het kan hier ook

De in zijn geboorteplaats *Nijziel* gesproken moudertoal is Hiemstra nog steeds lief. „Ze komen wel eens naar mij toe en zeggen: 'Dat

Grunnegs van joe... Ik weet niet of góed Grunnegs is". Hij wil mede da als met name Sape Zwama, onlan jaar geworden, doet) laten zien, dat *toal* een kostbare zaak is. „Daar mo elkaar toch wel een beetje trots op v het hier óók kan. Het Westerketier staansrecht, vind ik. Anders was h lang weg geweest.

Ik ben een keer opgebeld: of ik in mens-Kemizzie veur Psaalmen wil 'Dat wil ik wel, maar dan wil ik het i ketiers doen'. Toen konden ze mij ni Dan hebben Egge Wierenga en Zwa Die zeggen: wij horen er niet bij. I we er wèl bij horen en daar blijf ik ook goed in de kring van Grunneger opgenomen. Ze vinden het goed, d doe".

„Ken je die man van 'Werk en B Radio Noord? Hij was een keer in Ze in een kapsalon. Nou ja... een beet mit die meiden en zo. n Oaregheid daar in de winkel hielpen. En toen z één van hen: 'Wat hest doe ja n ma

voel dan dat bij jouw eerste bundel'

Westerketiers hoort er bij

Pauze op het erf is in Hiemstra's poëzie de natuur nabij.

voor de bundel in aquarel-grijs
re een Groninger blaarkop. Rein-
r van als boer altijd al een liefheb-
eweest. In 'Clara 5' tekent hij dich-
wat in de verdrukking is gekomen,
ns mos. Het stiet tussen de hekken
' Gretig: „Mot ik die veurlezen?”
ept de pauw luid 'ja'. *Wat had er
k in de ogen, wat was der mooier,
was dat ons swaarde bloarkop
wordt geïdealiseerd met een huid
leer, melk witter as snij... Daar
et bij. Wie anders dan zij had de
der? Haar kees op stuut smaakte
an wat ook. „Ter eerbetoon aan t
bloarkopvee. Ha!” lacht Reinder.
ruikt hij woorden als makkerder,
ler dan geel dus), lekkerder? Dich-
heid? „Ha! Da's kiendertoal, hè.
ij dat vroeger”.*

er ook

geboorteplaats *Nijziel* gesproken
is Hiemstra nog steeds lief. „Ze
eens naar mij toe en zeggen: 'Dat

Grunneps van joe... Ik weet niet of dat wel
góed Grunneps is”. Hij wil mede dáárom (net
als met name Sape Zwama, onlangs tachtig
jaar geworden, doet) laten zien, dat een eigen
toal een kostbare zaak is. „Daar mogen we met
elkaar toch wel een beetje trots op wezen: dat
het hier óók kan. Het Westerketiers heeft be-
staansrecht, vind ik. Anders was het ook al-
lang weg geweest.

Ik ben een keer opgebeld: of ik in de Berie-
mens-Kemizzie veur Psalmen wilde. Ik zeg:
'Dat wil ik wel, maar dan wil ik het in t Weste-
ketiers doen'. Toen konden ze mij niet bruken.
Dan hebben Egge Wierenga en Zwama gelijk.
Die zeggen: wij horen er niet bij. Ik vind, dat
we er wèl bij horen en daar blijf ik bij. Ik ben
ook goed in de kring van Grunneger schrijvers
opgenomen. Ze vinden het goed, dat ik mee-
doe”.

„Ken je die man van 'Werk en Bedrijf' van
Radio Noord? Hij was een keer in Zevenhuizen
in een kapsalon. Nou ja... een beetje dondern
mit die meiden en zo. n Oaregheidje met die
daar in de winkel hielpen. En toen zei hij tegen
één van hen: 'Wat hest doe ja n maal toaltje!

Waarom pratst doe niet zoas ik proat?' Dat
wichtje het nooit weer fen woord in t Weste-
ketiersseid! Daar wil ik die vent toch nog eens
een keer over aanspreken. In plaats van dat-ie
zegt: 'Wat hest doe n mooie toal, dij most doe
traauw proaten!”

Reinder Hiemstra doet dat wèl. En schrijft
erin. In de bundel biedt hij een overzicht van
wat hij in de laatste vijf jaren aan gedichten in
het Westerkwartiers produceerde. Met zorg
door hemzelf en door anderen (die hem niet
kenden) uitgezocht uit zijn voorleesmap. Het
zouden eerst 47 gedichten worden, evenveel
als de auteur in leeftijdsjaren telde. Maar om-
dat de selectie lang duurde, is er op voorhand
een 48e aan toegevoegd. Terecht, zoals nu
blijkt.

Aigenwieze jong

„Wiest nog wel, dat wij mit Krödde op Noord-
polderziel waren? Dat ik heel brutaal naast
Kees Visscher op de foto kwam? Geen mens
had mij ooit gehoord. Toen had ik misschien
dertig gedichten geschreven, die ook nog hele-
maal niet goed waren. Hanny Diemer weet,
dat ik daar brutaalweg alle door de redactie
van Krödde teruggestuurde gedichten voor-
gelezen heb. Ja! Ha! 'Wat is dàt n aigenwieze
jong', zeiden ze tegen elkaar”.

Toch verscheen zijn eerste gedicht in de-
cember '86 in genoemd literair tidschrift.
Dat hij sindsdien 'geaccepteerd' is, blijkt ook
uit het feit, dat Krödde's redactielid Hanny nu
de teksten van zijn bundel heeft willen corri-
geren. „Formidabel natuurlijk. Het Weste-
kwartiers en het Gronings, dat is verschillend.
We hebben meer woorden nodig. Wij zijn ook
consequenter: bien, stien, knien. Hier zeggen
ze: bain, stain, maar wel weer knien. Het ge-
wone praten van de mensen hierzo is meer
douw-werk, het zijn allemaal stúkjies zinnen.
Niet zo vloeiend als bij ons”.

In het Westerkwartiers wil en kan Reinder
Hiemstra dus gewoon zichzelf zijn. „Ze moe-
ten ook niet proberen om ons te veranderen.
Dan zijn wij niet te genieten. Ach, het is maar
schrieverij... Ik ben geen man veur voetballen,
al heb ik doar aaltied ien zeten vroeger. Ik ben
geen biljarter, geen vergoaderman, ik ben ook
haalf doof... Er mankeert van alles aan, maar
mien schrijven is mij heilig. Dat neemt een hiel
belangrieke ploats ien”.

De pauw buiten laat luide bijval horen.
Vloeiend gekrijs, in het Westerkwartiers zon-
der enige twijfel.